

Coronavirus CivActs Campaign (CCC) ले सरकार, सञ्चार माध्यम, संघसंस्था र आम नागरिक बिचको सूचनाको दुरी कम गर्न देशभरिबाट संकलन गरिएका हल्ला, नागरिकका जिज्ञासा तथा प्रश्नहरू संकलन गरी तथ्य पता लगाएर आम नागरिकलाई सूचित गर्दछ । यसले आम नागरिकका आवश्यकताको पहिचान गर्नुकासाथै हल्लाहरूले कुनै नकारात्मक असर पुन्याउपुर्व सान्दर्भिक तथ्य आम नागरिक समक्ष प्रवाह गरी जोखिम न्युनिकरण गर्दछ ।

कर्णालीमा कोरोना रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि विनियोजन गरिएको बजेट नै फ्रिज

जर्मा छुट्याइएको रकम
रु. ३०,५९,९५,०००

खर्च भएको रकम
रु. २३,५५,५४,५५०

फ्रिज भएको रकम
रु. ७,३६,००,४५०

कुन अस्पतालको कति रकम फ्रिज ?

प्रदेश अस्पताल सुर्खेत	रु. ३,८३,०९,६९५	जाजरकोठ	रु. २३,६९,६००
स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	रु. ८२,५९,२००	कालिकोठ	रु. ११,५०,८००
सामाजिक विकास मन्त्रालय	रु. ८,३५,०००	हुँला	रु. १४,८९,०००
टैलेख	रु. १०,४२,२५०	मुगु	रु. १२,९६,३००
जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत	रु. ४६,९९,८००	डोल्पा	रु. १०,२३,०००
सल्यान	रु. ९७,४२३००	मैहलकुना अस्पताल	रु. १३,१५,०००
रुकुमपरिचम	रु. ११,१०,०००	प्रदेश आयुर्वेद औषधालय	रु. ६०,४८,०००

कोरोना अस्पतालका रूपमा तोकिएका कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, जुम्ला र चौरजहारी अस्पताल रुकुम परिचमले शतप्रतिशत बजेट खर्च गरेकाछन् ।

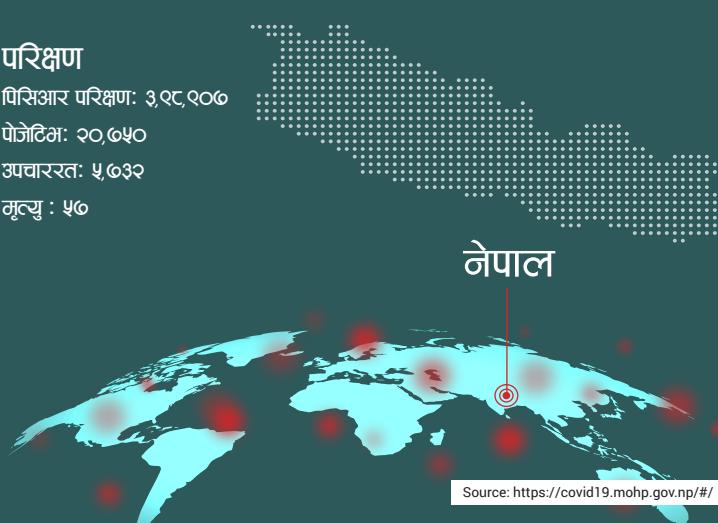
स्रोत: कर्णाली प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय

नेपाल अपडेट

काग्नेको सिमाना साँगामा उपत्यका प्रवेशगर्नहरू स्वाव संकलनका लागि लाइनमा बस्दै
तस्बिर: केशवराज पौडेल

परिक्षण
प्रियांकार परिक्षण: ३८,९००
पोजेटिभ: २०,६५०
उपचाररत: ५,७३२
मृत्यु : ५७

हल्ला र तथ्य

सरकारले जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई अन्य जिल्लाबाट काठमाण्डौ उपत्यका प्रवेश गर्ने आवागमन पास नदिकु भनेको हो ?

देशका विभिन्न ठाउँबाट काठमाण्डौ उपत्यका प्रवेश गर्ने यात्रुको चेकजाँच गर्दा ठुलो मात्रामा यात्रुमा कोमिड - १९ पोजेटिम पाईकोले अर्को आदेश नभए सरम अत्यावश्यक सेवा र ढुवानी बाहेक प्रत्येक दिन साँझ ६:०० बजेदेखी बिहान ७:०० बजेसरम उपत्यका प्रवेश नाकामा यात्रुहरूको आवागमन पूर्णरूपमा बन्द गर्ने भनेको छ । यसका लागि काठमाण्डौ उपत्यका बाहेकका जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूले अत्यावश्यक काममा बाहेक अन्तर जिल्ला पास जारी नगर्न गृह भन्नालयले निर्देशन दिएको छ ।

स्रोत: <https://www.moha.gov.np/post/pa-ra-sa-va-ja-niapa-ta-118>

विद्यालय परिसरमा भएका सबै व्वारेन्टाईन तथा आईसोलेशन बन्द भए रे नि त ।

विद्यालय भवन तथा परिसरमा व्वारेन्टाईन र आईसोलेशन सरबन्धी कार्यहरू सञ्चालन नगर्ने । व्वारेन्टाईन तथा आईसोलेशनको रूपमा प्रयोग हुन छाडेका विद्यालय भवनलाई तोकिएको मापदण्ड बर्मोजिम रथानीय तहले निर्मलिकरण गरी अध्ययन अध्यापन गर्न योग्य बनाउने । त्यसै गरेर, विद्यालय र विद्यालय परिसरभित्र तथा विद्यार्थी आवागमनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी वा विद्यालय क्षेत्रको निकट हुने गरी कोमिड - १९ रोकथाम र नियन्त्रण सरबन्धी संरचना नराख्ने भनेर नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदले निर्णय गरेको हो ।

स्रोत: <https://mocit.gov.np/categorydetail/shrawan-15-2077-cabinet>

सरकारले परीक्षणको दायरा बढाउन नयाँ मापदण्ड बनायो भन्छन् । अब क-कसको कोमिड - १९ को परीक्षण हुने हो ?

अबदेखी, लक्षण देखिएका सबै बिरामीहरू, कोमिड - १९ को पुष्टि भएका केसहरूको सरपर्कहरू, तीव्र श्वासप्रश्वासका बिरामी, विदेशबाट फर्किएका सबै व्यक्तिहरू, अग्रपकिमा रखिएर काम गर्ने सबै स्वास्थ्यकर्मी र अन्य कर्मचारीहरू, अन्तिम १४ दिन भित्र कोमिड - १९ को संक्रमण फैलाइएको क्षेत्रमा भ्रमण गरेका व्यक्तिहरू, सघन उपचार कक्षमा भएका सबै बिरामीहरू, विशेष गरेर ६० वर्ष माथीका दर्द रोगी तथा रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कम भएका व्यक्तिहरू, विलनिकल निर्णयमा आधारित प्रिअपरेटिम केसहरू र डिस्चार्ज भएका कोमिड - १९ का मध्यम र गरमीर प्रकृतिका केसहरूलाई परीक्षणको दायरामा ल्याउने स्वास्थ्य तथा जनसंख्या भन्नालयले जनाएको छ । डिस्चार्ज भएका एसेप्टोगेटिक र हल्का केसहरूको सन्दर्भमा परीक्षण आवश्यक नपर्ने भनेको छ ।

स्रोत: https://drive.google.com/file/d/1dalK3C9ECgiKpztEwfQ_5aCRpbLJQqlR/view

विदेश जान चाहनेले पिसिआर परीक्षण कहाँ गराउने हो ? सरकारले तय गरेको परीक्षणको दायरामा त उनिहरू पर्नेनन् ।

विदेश जाने प्रयोजन तथा आफुखुसी परिक्षण गर्न चाहनेका लागि तोकिएका सरकारी तथा निजी अस्पताललाई सरकारले अनुमति दिईसकेको छ । जसको लागि सरकारले बनाएको मापदण्ड अनुसार तोकिएको शुल्क सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थालाई बुझाउनुपर्दछ ।

स्रोत: <https://cutt.ly/bdvpC90>

WhatsApp मार्फत हाँगो बारेमा नियमित ताजा जानकारी पाउन

१. तपाईंको कन्ट्रायाट लिस्टमा +2760806146 छ गर्नुहोस
२. माथिको कन्ट्रायाट नम्बरमा Nepal लेखेर रुपाये जानुहोस

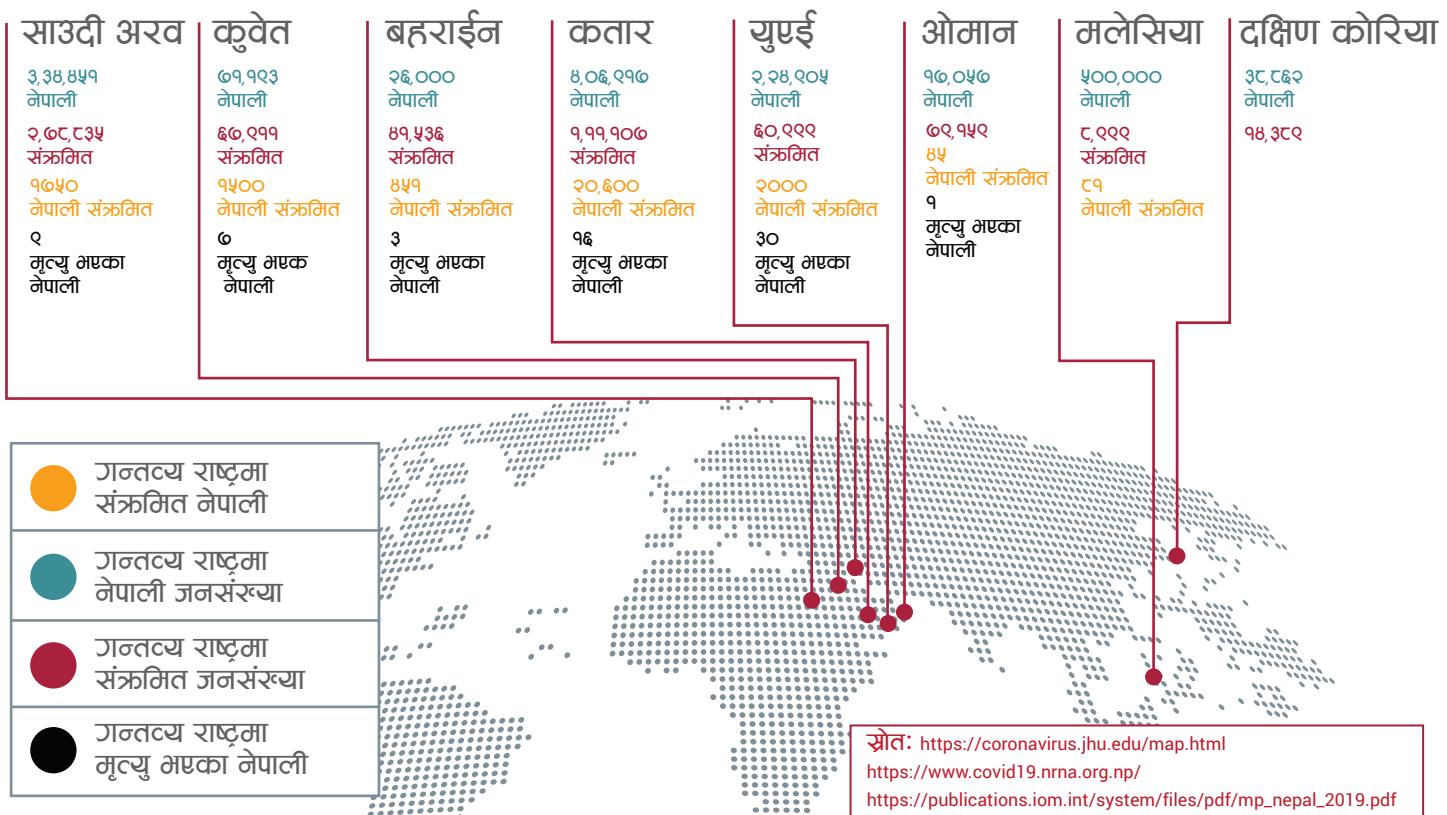
COVID-19
को बारेमा बुझन निःशुल्क हल्लाईन
 viamo द्वारा प्रस्तुत

कोमिड - १९ सरबन्धी सितैमा जानकारी लिनको लागि तपाईंको NTC सिमकार्डबाट

३२९०० मा डायल गर्नुहोस

Open Migration

मुख्य गन्तव्य राष्ट्रमा रहेका नेपाली कामदार

ShramikSanjal

कुवैत प्रवेशमा ३२ देशका नागरिकलाई रोक

नेपाल र अन्य ३१ वटा देशका नागरिकहरूलाई तत्कालका लागि सरबनिधित मुलुकबाट कुवैत आवागमनमा निषेध गरिएको छ । तर, निषेध गरिएका देशका नागरिक निषेध नगरिएका देशमा १४ बसेमा कुवैत प्रवेश गर्न पाउनेछन् ।

कुवैत सरकारले उडान निषेध गरेका देशहरू:

१. भारत	१२. ईराक	२३. हंकङ
२. इरान	१३. सिसिया	२४. नर्थन् इटाली
३. चिन	१४. लेवनान	२५. र्यासोडोनिया
४. ब्राजिल	१५. रूपेन	२६. माल्दोभा
५. कोलम्बिया	१६. सिंगापुर	२७. पानामा
६. अर्मानिया	१७. बोस्निया	२८. पेरु
७. बंगलादेश	१८. हर्जगोमिना	२९. सर्विया
८. फिलिपिन्स	१९. मेकिसको	३०. लोनटेनेग्रो
९. इजिएट	२०. इन्डोनेसिया	३१. डोमिनिकन रिपब्लिक
१०. श्रीलंका	२१. चिली	३२. कोसोभो
११. नेपाल	२२. पाकिस्तान	

₹ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

जर्मा

संघिय सरकार

खर्च

तिन पटक गरेर नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय मार्फत छुट्याईएको

करिब १ अर्ब ४८ करोड

कोरोना भाईरस जोखिम नियन्त्रण,
रोकथाम तथा नियन्त्रण कोषमा जर्मा

करिब २ अर्ब २६ करोड

दाता ए.डि.बि.

करिब ३० अर्ब ३३ करोड

विश्व बैंक

करिब ३ करोड ४८ लाख

आई.एम.एफ.

करिब १५ अर्ब ८८ करोड

युरोपियन युनियन

करिब ९ अर्ब १४ करोड

कोरोना भाईरस विरुद्धका गतिविधिमा
नेपाल सरकारले गरेको खर्च
स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई निकासा

करिब ४ अर्ब १० करोड

रक्षा मन्त्रालय मार्फत कोरोना रोकथाम
र नियन्त्रणका लागि चाहिने स्वास्थ्य
उपकरण खरिदको लागि

२ अर्ब ३४ करोड निकासा

प्रदेश सरकार

प्रदेश	प्रदेश १	प्रदेश २	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	प्रदेश ५	कर्णाली प्रदेश	सुदूरपश्चिम प्रदेश
जर्मा रकम	करिब २९.४ करोड	करिब २६.६ करोड	करिब ४२.७ करोड	करिब १८.३ करोड	करिब १५.६ करोड	करिब २५.४ करोड	करिब ४२.५ करोड
खर्च गरिएको रकम	करिब १९.३ करोड	करिब १३.३ करोड	करिब १३.६ करोड	करिब १५.४ करोड	करिब ७.७९ करोड	करिब २३.७ करोड	करिब ३६.४ करोड

आ.व. २०७५/७६ मा गण्डकी प्रदेशको बेरुजुको अवस्था

बेरुजु खर्च
रु. १,६४,४६,७३,०००

जर्मा लेखा परीक्षण गरिएको रकम

२३.९ अर्ब

पेशकी

६८.३७%

नियमित गर्नुपर्ने

१.५७%

प्रमाण कागजात पेश नभएको

१०.५२%

असुलउपर गर्नुपर्ने

४.५५%

जर्मा
लेखापरीक्षण
गरिएका
कार्यालय

१४९

**बेरुजु
प्रकार**

बेरुजु
देखिएका
कार्यालय

९५

\$ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा गण्डकी प्रदेशको खर्च बेरुजु
देखिएका मन्त्रालयको तुलनात्मक अध्ययन

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	रु. १,४५,६०,५५,०००
सामाजिक विकास मन्त्रालय	रु. ५,७२,६२,०००
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	रु. ६,३७,२३,०००
उद्योग, प्रयटन, बन तथा वातावरण मन्त्रालय	रु. ५,२६,५०,०००
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	रु. २७,८३,०००
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	रु. १४,०२,०००
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	○
प्रदेश सभाको सचिवालय	○
महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	○

यण्डकी प्रदेशमा जर्मा १ अर्ब ६० करोड खर्च बेरुजु देखिन्छ । जुन उसको जर्मा लेखा परीक्षण भएको रकमको ६८% हो । करिब ६४% (१४२ मध्ये १५) कार्यालयहरूमा खर्च बेरुजु भएको देखिन्छ । गण्डकी प्रदेशमा ६८% भन्दा बढी बेरुजु पेशकी लिएका कारणले भएको छ । यसको मतलब, आर्थिक वर्षको अन्त्यमा धेरै खर्च भएको छ । जसले गर्दा वर्षको अन्त्यमा नियम बगोजिम हिसाब मिलान गर्न असर्नार्थ भएको देखिन्छ ।

प्रदेशका प्राय जसो मन्त्रालय र कार्यालयहरूमा कम बेरुजु देखिनु राख्नु कुरा हो । तर भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा १ अर्ब ४० करोड बेरुजु देखिन्छ । यसरी सो मन्त्रालयमा नात्र जर्मा बेरुजुको ८८% बेरुजु देखिनु चिन्ताको विषय हो । भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा ठुलो बजेट भएको र सोही मन्त्रालयको बजेट व्यवस्थापन राख्ने नभएकोले, त्यहाँ धेरै विकासका काम रोकिएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा, प्रदेश सरकारले बजेट विनियोजनमा प्रयाप्त द्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

नोट: हालो उद्देश्य सरकारले गरेको राखो काम र छुट्याएको बजेटको बारेमा सबैलाई जानकारी होस र सो पश्चात यस विषयमा नागरिक र अन्य सरकारी वालाको बिचमा छलफल भई सरकारलाई प्रयाप्त पृष्ठोषण प्राप्त होस भन्ने हो । यहाँ प्रस्तुत विवरण पूर्ण नैन । उपलब्ध माध्यमबाट संग्रह गरी राखिएको हो । थप सही तथ्यांक संकलन गरी परिमार्जन गर्दै जानेहो । यसमा सबैले सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं ।

डा. सुरेश मेहता

प्रमुख, सामाजिक विकास महाशाखा, प्रदेश नं. १

“समग्र नेपालको र प्रदेश नं. १ को तुलना गर्ने हो भने, नेपाल भरी झण्डै १९ वरा परीक्षण गर्दा एक जनामा संक्रमण पुष्टि भएको छ भने, प्रदेश नं. १ मा जर्मा ४८ परीक्षणमा एक जनामा संक्रमण पुष्टि भएको छ । यसले परीक्षणमा प्रदेश नं. १ समग्र नेपाल भन्दा अगाडी छ भन्ने देखाउँछ । कोरोना भोलिनै जानछ भन्ने पनि छैन । त्यसैले देशको स्रोतलाई मितव्ययी रूपमा प्रयोग गर्नु पनि आजको आवश्यकता हो । परीक्षणको दायरा त अवश्य बढाउनु पर्छ, तर वैज्ञानिक तवरले परीक्षणको दायरा बढाउन र त्यो शन्देश बाहिर लैजान पनि त्यतिकै महत्वपूर्ण छ ।”

डा. सुर्य पराजुली

जनस्वास्थ्य विज्ञ तथा सामाजिक अभियन्ता

“सरकारले लकडाउन गर्दा, संक्रमण घटे जस्तो देखिन्छ । लकडाउन खोल्यो फेरी बढ्छ । संक्रमणको यो प्रकृया चलिरहन्छ । एउटा यस्तो समय आउनेछ, धैरै मानेहेहरु संक्रमित भईसकेका हुनेछन् । यसका लागि व्यवहारमा परिवर्तन गर्न जरुरी छ । मास्क प्रयोग गन्यो कि गरेन भनेकुरा महत्वपूर्ण हैन, मास्क राम्रो संग प्रयोग गरेको छ कि छैन महत्वपूर्ण हो । अर्को कुरा, चिकित्सा क्षेत्रमा चिकित्सक वा स्वास्थ्य भनेको एउटा अस्पताल सोच्दथे, तर त्यो १० प्रतिशत मात्र हो । १० प्रतिशत त्यो भन्दा बाहिर आउनु पर्दछ । त्यो कुरा अहिले कोरोनाले चरितार्थ पारिदिष्टको छ ।”

मुकुन्द बस्नेत

स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, अर्जुनधारा नगरपालिका, भक्तपुर

“सुरुमा कोरोनासंगको लडाईलाई युद्ध जस्तै मानियो । युद्धमा त बन्दुक पइकिएला र छलौला भन्ने हुन सक्छ । यसमा त कताबाट पइकिएला त्यो पनि थाहा छैन, कता छोईएला, त्यो पनि थाहा छैन । त्रासैत्रासमा काम गन्यौ । यो सर्छ कसरी भनेमै अन्यौलाता थियो । सबै भन्दा बढी भारत र अन्य जिल्लाबाट आएकालाई ववारेन्टर्सिनमा राख्नमा ध्यान दियौ । यसले केही हद सरम संक्रमण नियन्त्रणमा आयो । तर अहिले फेरी हाम्रो नगरपालिकामा समुदाय स्तरमै संक्रमण फैलिसक्यो । ५ दिनको लागि आगामन निषेध गरिएको छ । भोलि के हुन्छ हेर्न बाँकी नै छ ।”

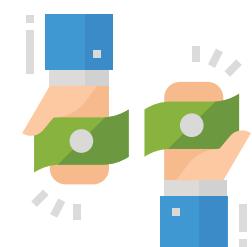
रेमिट्यान्समा कोमिड - १९ को असर

जब एउटा अज्ञात भाईरसले चिनको वुहान प्रान्तमा मानिसहरूलाई बिरामी बनाउन थाल्यो, त्यती खेर, आउने महिनाहरूमा यो ठुलो महामारीको रूपमा फैलिनेछ भनेर विश्वले कल्पना समेत गरेको थिएन । जसरी चिनको एउटा प्रान्तबाट सुरुभएको महामारी द्वात गतिमा विश्वका देशहरूमा फैलियो, यस अदी यस्तो कहिलेई पनि भएको थिएन । देशहरूले उनिहरूका सिमानाका बन्द गरे, अन्तरराष्ट्रिय उडानहरू ठप्प भए, सार्वजनिक आवागमनलाई प्रतिबन्ध गरेर मानिसअरूलाई घर भित्रै बस्न भनियो र योसंगै विश्व अर्थतन्त्रमा ठुलो मन्दी आयो । नेपाल चिनको छिमेकी देश भएकोले पनि यि सबै कुराबाट अछुतो रहन सकेन ।

नेपालले पनि कोरोना भाईरस रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि थुप्रै उपायको अवलम्बन गर्न्यो । तर, यसको ठुलो असर श्रम क्षेत्रमा पन्यो । विशेष गरेर वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्र पूर्णरूपमा धरासयी नै भयो । रोजगारी गुमाएका र संक्रमणको डर भएका र त्यसमाथि एकतर्फि समझौता रद्द गरिएका र पारिश्रमिक नपाएका दशौं हजार श्रमिकका सामु घर फर्किनुको विकल्प थिएन । रेमिट्यान्समा निर्भर नेपाल जस्ता देशहरूलाई यो महामारीले ठुलो प्रभाव पारेको छ ।

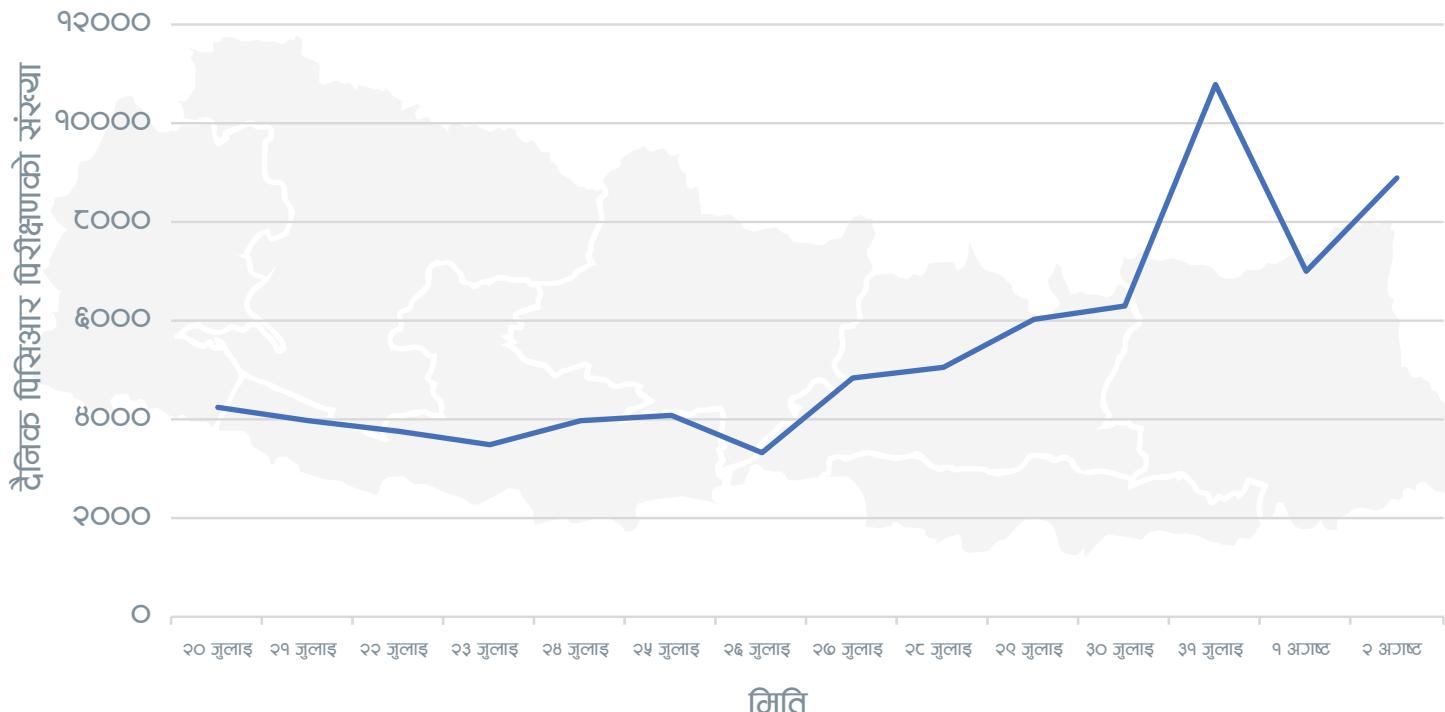
श्रममा रोक र त्यस पछि महंगो चार्टर विमानको भाडा तिरेर रितै हात घर फर्किनु परेका श्रमिकका लागि राज्यको सहयोग नगर्न्य थियो । रेमिट्यान्समा निर्भर देशको अर्थतन्त्रमा ठुलो प्रभाव पारेको छ । नेपालका लागि रेमिट्यान्स एकमात्र सबै भन्दा ठुलो विदेशी विनियोगको स्रोत हो, जुन आवश्यक वस्तु र सेवाको आयातकालागि आवश्यक हुन्छ । सन् २०१८ को आँकडा हेर्ने हो भने, नेपाल धेरै रेमिट्यान्स भित्र्याउने विश्वको १९ औं देश हो । त्यसरी विदेशबाट श्रमिकले पठाएको रकमले देशको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा २५ प्रतिशत योगदान पुन्याउँछ । विश्व बैंकको प्रारम्भिक प्रक्षेपणलाई आधार मान्ने हो भने, सन् २०२० मा नेपालले भित्र्याउने रेमिट्यान्समा १४ प्रतिशतले विरावट आउनेछ । नेपाल राष्ट्र बैंकले पनि गत चैत्र महिनामा यस्तै रेमिट्यान्स गुमाउने चित्र बाहिर ल्याएको थियो ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्यांक अनुसार, नेपालले चैत्र महिनामा ३४ अर्ब ५० करोड रेमिट्यान्स भित्र्यायो । जुन आर्थिक वर्ष २०१८/१९ को सोहिं महिना भित्र्याएको रेमिट्यान्स रकम ७७ अर्ब भन्दा करिब ५० प्रतिशतले कम हो । यद्यपि बैशाख महिनामा ५३ अर्ब ९० करोड रेमिट्यान्स भित्रिएर अवस्थामा केही सुधार देखियो । यसरी हेर्दा देशले भित्र्याउने रेमिट्यान्समा कोमिड - १९ ले ठुलो असर गरेको छ । घट्टो रेमिट्यान्सले देशको अर्थतन्त्रमा मात्र असर गर्दैन, यसले वैदेशिक रोजगारीमा निर्भर दशौं हजार नेपालीका परिवारको भान्छामा समेत असर पार्नेछ ।

- समिक्षा बराल -

दैनिक पिसिआर परीक्षण

माथिको ग्राफले अन्तिमा दुई हप्तामा दैनिक पिसिआर परीक्षणको संख्या बढेको देखाए पनि, परीक्षणको संख्यामा एकरूपता देखिदैन। अधिल्लो महिना, जुन २० मा ६००० को पिसिआर परीक्षण भएको थियो। जब कि, जुलाई २० मात्र ४००० को पिसिआर परीक्षण भएको छ। यसले नै कमजोर व्यवस्थापनलाई उजागर गर्दछ। सरकारले दैनिक १०,००० परीक्षण पनि गर्न सकिने देखाउँछ। तसर्थ, प्रयोगशालाको क्षमता अनुसार परीक्षण उपकरण र नमुनालाई तत्काल प्रयोगशालामा पुऱ्याउने व्यवस्था गर्न जरुरी छ।

स्रोत: HEOC, MoHP, SitRep

DISCLAIMER

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरू, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार र व्यापार तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, ७ वटै प्रदेशमा रहेका कर्मयुनिटी फ्रन्टलाईर्नर्स र सिमिक एक्सन टिमले यहि जुलाई महिना मित्र २००० भन्दा बढि व्यक्तिसंगको संवादबाट संकलन गरिएका हुन्। विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिजासाहरू छनोट गरीएका छन्। यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन्।

**Coronavirus CivActs Campaign is brought to you by
Accountability Lab Nepal.**

@CivicActionTeams

@civacts

@CivActs